

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor: Ing. Bc. **Matej Bidovský**

Název: **Udržanie afrikánskej identity v súčasnej JAR a zastúpenie Afrikáncov v štátnych a regionálnych inštitúciach**

Politologie – africká studie, Katedra politologie, Filozofická fakulta

Univerzita Hradec Králové 2019, 78 stran (71 stran + přílohy)

Osud prvního státotvorného etnika dnešní Jihoafrické republiky odráží nejen proměny kontinentu, ale také často násilné globální snahy o vyrovnání ras, etnik a kultur. Afrikánci se změnili z vládnoucího bělošského národa a zastánců apartheidu v součást politického „duhového národa“ Jihoafrické republiky, jehož soudržnost a ochota spolupracovat je zastíněna historickými rasovými, etnickými, kulturními a ekonomickými nerovnostmi plodícími konflikty nové. Závažné téma afrikánské identity a jejích proměn v současnosti koncentrovaně pojednává tato diplomová práce.

V Úvodu (s. 1-5) autor uvádí v základním kontextu zřetelnou hypotézu, nikoli metody svého dalšího postupu, které jsou však zřejmé z kompozice. Základní poznatky a teorie (s. 6-14) se věnují nacionalismu, specificky afrikánskému nacionalismu, a to v primordiálním a modernistickém přístupu. V kapitole Afrikánci v historickém kontextu (s. 15-24) relevantní výňatky z historie afrikánského etnika věcně objasňují pevné zformování a hlavní politické produkty afrikánského nacionalismu v souvislosti s náboženskými představami a v konkrétní konkurenci ras v prostoru afrikánského vývoje. Část nazvaná Období transformace (s. 25-38) fundovaně a na základě vhodné faktografie dokládá dopad politického procesu, který odstraněním dominance bělochů degradoval kdysi preferované Afrikánce a dovedl je ke krizi identity, případně i k emigraci. Současné postavení Afrikánců (s. 39-55) se zabývá úlohou jazyka, ekonomickým a politickým postavením dnešní afrikánské komunity a novými projevy jejího nacionalismu. Kapitulu doplňuje úvaha o afrikánském separatismu a boji za případnou autonomii (s. 56-61). Závěr (s. 62-65) rekapituluje tematiku a jasně odpovídá na hypotézu formulovanou v Úvodu. Následuje bibliografie a přílohy.

Práce zasvěceně a věcně rozebírá tematiku afrikánské etnicity a afrikánského nacionalismu v jeho politických, kulturních, jazykových i ekonomických projevech. Má logickou kompozici a opírá se nejen o aktuální relevantní zdroje, ale také o důvěrnou znalost prostředí umožněnou pobytem na univerzitě ve Stellenboschi a osobním kontaktem s členy etnika (viz rozhovor v příloze). S obvyklou věcnou správností koliduje jen tvrzení o zrušení otroctví na s. 17, přičemž jde o zrušení obchodu s otroky. Ch. de Wer (s. 19) má být Christiaan de Wet. Zapomnělo se na vysvětlení slova *boer* (Búr). A tak jediným problémem práce jsou pravopisné nejasnosti, především v psaní velkých písmen jako afrikánčina x Holandčina (s. 18), Slobodná Fronta x Obrozená národní strana (s. 28), čiernych x Bielych (s. 44), nebo dubleta Afriforum x AfriForum (s. 54). Chybějící čárky za vloženou větou vedlejší někdy zbavují souvětí přehlednosti – čárka citelně chybí např. po slovech identity (s. 13) nebo nacionalizmus (s. 13). Graficky podivné je oddělené psaní pojmů s odsuvníkem typu post- apartheid (s. 35). To jsou ovšem drobnosti, které nemění podstatu.

Kladem práce je kvalifikovaný a soustředěný vhléd do analyzované tematiky, správně použitá afrikánština v názvech i pojmech a úspěšná snaha o reálné vyhodnocení problematiky bez ohledu na dobové požadavky politické korektnosti. Poslední části práce přinášejí nové poznatky a překonávají schématické pohledy na vývoj jihoafrické společnosti. Vzhledem k těmto skutečnostem doporučuji práci k obhajobě. Navrhuji její klasifikaci stupněm B.

doc. PhDr. Jan Klíma
KPOL FF UHK

Hradec Králové 14. ledna 2020